

Kohtumise MEMO

Teema: Mida saaks teha lasteaiakohtade leevendamiseks kuniks uus lasteaed valmib?

Formaat: Dialoog.

Osalejad: Erinevatelt elualadelt vallakodanikud (sh volikogu- ja valitsuseliikmeid).

Dialoogihoidja: Rain Terras, rain.terras@rapla.ee

Dialoogi protokollija: Lea Leppik

Koht ja aeg: Rapla Kultuurikeskuse kammersaal, 18.01, kell 17:30 – 20:30.

Päevakava: 1. Lasteaiakohtade hetkeseis; 2. Uus lasteaed, selle võimalik asukoht ja finantseerimine 3. Miks just dialoogiformaat (arenguprogramm; mõisted: vestlus, kuulamine) 4. Vestlusing dialoogiformaadis päeva teemal.

Memo jaotamine:

- Dialoogis osalenud ja korraldajale edastatud meiliaadressidele.
- Vallavolikoguliikmed kui kohaliku poliitika kujundajad.
- Vallavalitsuseliikmed kui volikogu kujundatud poliitika elluvijjad (sh jooksvad küsimused).
- Vallavalitsuse vastava valdkonna vastutajad: hariduse ja kultuuritöö peaspetsialist Ruth Lippus ja ehituse peaspetsialist Sven Kornak.

Edaspidine tegevus:

- Vallavalitsuse valdkonnastutajad tutvuvad dialoogis pakutud mõtetega ning teevad ettepanekud vastavalt volitustele vallavalitsusele ja vallavolikogule.
- Tegevusplaani avalikustamine ja tutvustamine. Seda saab teha peale igat volikogu istungit (vähemalt peale volikogu komisjonide nädalat). Jaanuarikuu volikokku enam ei jõua. Veebruaris on komisjonide nädal vahemikus 19. – 22.02. ja volikogu istung 29.02. Kõige varem saab **tegevusplaanidesse võetavat infot jagada alates 23.02.2024.**

Memo avalikkus: A V A L I K

Häälestumiseks teemale: Mis tunne tekib seoses lausega „Lasteaiakohad Raplas“?

- ebakindlus: karjääri ja ümberõppe otsuste tegemine väga keeruline; tulevikuplaane keeruline, isegi võimatu teha;
- hirm: majanduslikud mured; majanduslikult ei ole võimalik kodus olla;
- mujale last lasteaeda või -hoitu viia ei saa;
- koduse lapse toetus ei ole raha, selle eest midagi ei tee;
- proovisime panna last mujale lasteaeda liitühma, laps ei olnud valmis liitühmas olema, sest oli seal kõige väiksem;
- naised tööturult eemal, on tulnud loobuda tööpakkumistest;
- vaimne tervis (nii vanema kui lapse): laps tahab teistega mängima. Samuti lasteaiakoha vajadus väiksema lapsega kodus olevale lastevanemale;

- kodus olev vanem võib muutuda sotsiaalvaldkonna kliendiks. Vajalikud väga kiired lahendused, sest probleem lahvatas juba paar aastat tagasi;
- Rapla lastevanematele väljaspool Raplat lasteaia koha pakkumist peeti vääraks. Samas saadi ka selgitus, et selle vastuvõtmine ei ole kohustus ja selle mitte vastuvõtmisel ei kaotata oma ootejärjekorda. Lasteaia kohta väljapoole Raplat on pakutud võimalusena inimesele, kelle igapäevateekond võimaldaks last sellisel viisil transportida.

Dialog päevateemal: Võimalikud lahendused.

- hetkel kehtiva korra järgi saab last panna üle valla ükskõik millise lasteaia järjekorda. Tegelikult võiks olla see kodukohajärgselt, kui ikka elukohaks on valitud näiteks Kabala kant, siis peaks olema laps ka seal lasteaias. Rapla inimestel peaks olema võimalus panna laps Raplasse lasteaeda;
- tühi hoone (eramaja) Rapla kesklinnas, mis on võimalik anda kellelegi kasutada erahoiu tegemiseks;
- Rapla Kesklinna Kooli algklasside tunnid viiakse läbi valmivas Muusikakoolis ning kooli antud ruumid kohandatakse ajutiseks lasteaiateenuse ositamiseks;
- konteinerlasteaiarühmade tegemine, kiireim lahendus ja tulevikus võimalik viia ka vajadusel ruumipuuduse puhul koolide või ka vanadekodude vajaduste täitmiseks;
- leida Rapla Keskraamatukogule uued ruumid ja sinna majja rajada lasteaed; raamatukogu hoone hea lasteaiale, sest seal on kunagi lasteaed olnud ja maja juures on suur õueala, raamatukogu paigutada endisesse KEKi hoonesse, KEKi hoone muuta multifunktsionaalseks; raamatukogu vanasse vallamajja, et vabastada pind lasteaiale, sest raamatukogu ei vaja õueala;
- eralapsehoidjad – vallale partneriks olemiseks on vajalik juriidilise keha moodustamine, valla juriidiline toetamine;
- endise tervisekeskuse kohendamine ajutiseks lasteaiaiks;
- kas on võimalik teatud tingimusi lapsehoidja tingimustes pehmendada?
- Töötukassast andmete kogumine, palju oleks lapsehoidjaid;
- paindlik lasteaia koha kasutamine: lasteaia ja -hoiukohtade kasutamine osaaajalistena, kus üks lasteaia kohta on nädala lõikes jagatud erinevate laste vahel, samuti võimalus, kus mõned lapsed käiksid lasteaias hommikul, mõned õhtusel ajal. Teha küsitlus, kes oleksid valmis lasteaia kohta jagama. Mujal KOV-ides on seda praktiseeritud ja see töötab. Kahtlemata tõstab see lasteaia õpetajate töökoormust;
- õuelasteaiad: põhjamaade näitel;
- kuhu teha ajutisi lahendusi: uuringud võimalike asukohtade ja hinna osas; Kas vallal on pakkuda ruumi, kus lapsehoidja võib lapsi hoida?
- keskenduda lahendustele, kus lapsehoidja hoiaks rohkemaid kui ühte last;
- lasteaia kohta mittekasutatavate laste vanematega leppida kokku, et ajutiselt (tähtajaliselt) võiks koha loovutada teisele lapsele;
- Järlepa ja Purku vahet panna sõitma buss, aga ajutise lahendusena;
- transpordi kompenseerimine või korraldamine valla poolt laste viimiseks Järlepassse, Purkusse või mujale lasteaeda (liitrühmade puhul võib tekkida küsimus sellise rühmaliigi sobivusest lapsele);
- mingile lasteaiale ehitada peale teine korrus;

- lapsevanem, kes on lapsega kodus, võtab mõne teise lapse ka enda juurde hoida;
- kasutada ära mängutubade ruume lapsehoidmiseks; mängutubade omanikud võtaksid tööle lapsehoidja kogemusega inimesi; Rapla Keskraamatukogus on mänguruum, kus võiks lapsi hoida;
- erahoidudele luua võimalusi uute ruumide näol;
- veel ühe lastehoiurühma tegemine:
  - o lastehoiu avatud päevad, „mainekujundus“;
  - o paljudele sobiks ka lastehoiukoht;
- eramajadest leida pinnad, kus lapsi hoida;
- lasteaedades on kohalkäimine 50-60%, lapse jaoks võib olla ühel päeval vaba koht Päkapiikus, teisel päeval Naksitrallides, kolmandal Kellukeses (igale lapsele selline võimalus ei sobi);
- kindlasti osadele lastevanematele oleks päästerõngaks ka see võimalus, kui laps saaks hoius olla mõne tunni päevas või mõne päeva nädalas;
- lasteaedadesse ja -hoidudesse teha võimalusel veel lisakohti.
- kogukond hoiaks lapsi, millised on juriidilised võimalused? Perehoiupäevad
  - o FB:s on loodud „Lastega kodus“ grupp.

Veel mõned kõlanud mõtted.

- väga oluline on maksumaksja raha väga säästlik kasutamine mistahes otsuste tegemisel;
- igasugune ümberehitamine on sama kallid, kui uue hoone rajamine, uuele hoonele tuleb luua võimalus lisarühmade juurde paigutamiseks;
- uut lasteaeda oodata pole aega, lahendusi on vaja kiiresti ja paindlikult;
- erivajadusega lapsed rühmades: erivajadusega laps rühmas võtab ära kolme lapse koha. Laste erivajadusi ei saa ette planeerida, lapse lasteaia hakkamasaamist ei saa ette planeerida. Vald peab välja mõtlema, mis minu lapsest, millal saab, sest minu tulumaks laekub ju valda.
- ajutine lahendus, mille lasteaiakohtade leevendamiseks peab leidma, peab võimaldama lapsel seal kogu päeva olla;
- kui uus lasteaed rajada Uusküllas, siis on sinna vaja transport korraldada – probleemiks kujuneb ligipääsetavus;
- uus lasteaeda tuleb rajada kesklinna;
- miks tahetakse kinni panna sõimerühmi ja tehakse liitrühmi?
- vanemani jõudis teadmine, et last ei saa rühma panna õppeaasta keskel (lapse 1,5 aastaseks saamist ei ole võimalik planeerida), miks?
- kohtulahendite kaudu lasteaiakohtade saamine, kas siis järjekord ei loegi?
- millal lahendused tulevad?
- suur tänu Jannele, kes on palju aidanud kaasa olukorra leevendamisele lapsehoiuteenuse pakkumise ja lapsehoidjate koolitamisega;

- lasteaed versus lastehoid: lasteaia kasuks kallutab pakutava teenuse sisu (liikumis- ja muusikaõpetust lastehoiud ei pea pakkuma), hoid on kallim kui lasteaed, lasteaia kohatasu saab tuludeklaratsioonis näidata koolituskuluna, lapsehoiuteenuse puhul on tegu sotsiaalteenusega ja seda tuludeklaratsioonis koolituskuluna näidata ei saa;
- kusagil ajajoonel võiks olla probleemi lahendamine jälgitav - mis täna toimus, mis vahepeal on toimunud, millal on järgmine kord;
- tühjana seisvad hooned on üleliigne kulu vallale;
- lasteaia avalduste tegemisega jääb lapse ema vastuse ootele, tagasisidet ei saa;
- vald võtaks kaasa, kui tõsine see mure lastevanematele päriselt ka on.